

Izhaja vsak torek in petek v tednu ob 11. uri popoldne za tisto ter ob 3. uri popoldne za tisto.

Stane po pošti prejemati v Gorici na dom pošiljan čedno K., polletno 4 K. in četrletno 2 K.

Prodaja se v Gorici tobakenah Schwarz v Solskih ulah in Jellersitz v Nunskih ulah po 8 K.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 16 vin., 2-krat po 14 vin., 3-krat po 12 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Rojaki volilci!

Odkar so znane okoliščine napotile visokorodnega gospoda Alfreda grofa Coronini-Cronberg, da je odložil svoj državnozborni mandat, je bilo podpisano društvo pričrčano, da pri dopolnilni volitvi v državni zbor ne bi bilo boljšega kandidata od njega. Zato se je društven odbor prizadeval pregovoriti gospoda grofa, da bi zopet nastopil kot kandidat za državni zbor, pa brez uspeha.

Na odborovi okrožnici z dne 4. in 8. januarja prihajajo od vseh stranij za gospoda grofa najugodnejša poročila. Od vseh krajev se je izražala želja in prošnja, kakor e prej v znanih zaupnicah, naj bi grof Coronini zopet stopil na mesto, katero je bil popustil.

Volilni shod na Gorici pri Rebku, ki se je vršil v nedeljo 21. t. m. ob ogromni udeležbi prvotnih volilcev in volilnih mož iz vseh dolin, goriške okolice in Krasa, se je izrekel soglasno, brez kakakega nasprotovanja in z velikim navdušenjem za kandidaturo grofa Coroninija.

Podpisano društvo sicer ne pričakuje, da bi nastopil grof sam kot kandidat; pač pa je pričrčano in more p. n. volilce zagotoviti, da ako se narod po svojih volilcih pri volitvi zanj izreče, sprejme mandat in ga obdrži, ne oziraje se na sedanji težki položaj.

Z ozirom na vse to priključa podpisano društvo kandidata za dopolnilno volitev enega državnega poslanca v skupini slovenskih občin goriških, ki se bo vršila v ponedeljek 29. januarja, in ta je visokorodni gospod

Alfred grof Coronini-Cronberg,
grasčak v Gorici.

Šest postaj.

Češki spisal V. Kosmák. Prev. Š. p-ov.

»Dobro došla, gospa Kbalova, dober dan! To je lepo, da nas obiščete! Kaj do brega?«

»Za 2 kr. nitij.«

»Na službo. S kakšnimi smem služiti: ali hočete črne, bele?«

»Črne.«

»Tú so. Prav železne — eisengarn.«

— »A kaj je še ljubo, prosim?«

»Nič. Pa v drugo.«

»Dobro, dobro! Bodem vsaj imeli kmalu to veselje. A tú prosim na brzo svidenje,« pristavil je ter na v kozarček sladkega likera (žganje).

»Lepo zahvalim, nisem žejna,« branili se je gospodinja.

»Le pustite! To je žljenski cvet (esenca) — bolji nego vsa le urna.«

»Ali, kako pa pridem z do tega?« branila se je ženka: ali pokaži la je vendar in po velikem priganjanju je pila ves kozarček.

Tako je delal g. Sladič vsako. Gospodinjam je to laskalo in h dile so bolj pogosto v prodajalnico, zdaj pa ono; vsak čas je imela kakšno krč v životu; ti likerji so bili tako dravi, jemali

Volilci! osvetite si lice pred slovenskim svetom; pokažite, da poznate svoje moze ter da znate ceniti njihove zasluge. Kateri pošten in nesebičen človek naj se še žrtvuje za Vas, ako ne skušate ohraniti si, dokler je mo goče, moža, ki v poslanstvu ne išče ni časti, ni moči, ni koristi za se, ampak se trudi, ubija in žrtvuje edino le za tlačeni narod, in sicer kakor dejanja kažejo, ne brez lepih uspehov. Najhujši sovražniki ne morejo tega odrekati grofu Coroniniju, tim manje more to zanikati pošten Slovenec, ki je priča grofovemu delovanju.

Zato pozivlja podpisano društvo vse zavedne, neodvisne in razsodne volilce, katerim je čast in korist goriških Slovencev na srcu, naj se oklenejo Alfreda grofa Coroninija, pa naj zapišejo njegovo ime na svoj volilni listek. — Naravno je da s tem odpade kandidatura g. prof. I. Berbuča.

V Gorici, 22. januarja 1900.

Za društvo »Sloga«:

dr. Anton Gregorčič,
predsednik.

Volitev v državni zbor.

Razpor v deželi, katerega je uprizoril dr. Tuma s svojim samooblastnim in nedostadnim postopanjem, katerega je do skrajnosti razvil njegov zaveznik lastnik »Soče« s terzitskim svojim početjem, je ohrabil obe naši nasprotni stranici, da skušata sedaj o volitvi v kalnem ribariti.

In nastopili sta samozavestno s svojima kandidatom: »Soča« lakajski vsiljuje »samostojnega« kandidata dr. Staniča, povzdiguje do neba njegove zmožnosti ter prerokuje Slovincem zlato dobo, ki začne, ako si izvolijo njega svojim poslancem.

»Primorski List« pa se sila ogreva za dr. Tonklija in zaklinja volilce, da se oklenejo tega moža ter z izvolitvijo popravijo velikansko krivico, ki se mu je baje zgodila pred 10 leti.

so jih tudi v sklenicah domov — in s tem se jim na lepem privadile. Vse so se na enkrat pomladile, obraz jim je kar cvetel, večkrat so si privoščile tudi kavo, saj je bila pri Sladiču po ceni. In če ni bilo denarja, Sladič je dal tudi na kredo: maslo, moko, žito — a mož ni da bi moral vedeti o vsem! »Saj si tudi možje privoščijo v krčmah, — kar se dá — kaj bi pa me tako stiskale?« mislile so si gospodinje. Ali kadar pa ni bilo kaj prodati — saj je Sladič čakal, da si je mati kako pomagala.

Ali ni bilo to veselo življenje?

Ali ta dobri liker pa ni ostal tudi možem dolgo tajen. Jeli so hoditi nanj sicer zmerni sosedje. Niso se sramovali; saj bajé to ni navadni šnops (ajzenponer) nego je »fajn liker«, ki ga pijó gospoda. Kakor bi ne mogli biti tudi gospodje — opileci!

Nekoč si je povabil g. Sladič na svoj imendan nekoliko boljših sosedov, ter jih pogostil v svoji sobi s čajem. Niso mogli prehvaliti te pijače.

»Da bi mogli le večkrat imeti to«, so dejali.

»To morete imeti vsak trenutek«, reče zvičajni g. Sladič. Samo pridite in ukažite. Skuham ga vam. Na »mašini« je to takoj. Kozarec stane le 15 kr. V mestu stane 30 kr. Ali jaz pa kot znancem — nu, saj smo svoji!

Kot posebno vabljenko pa sta oba kandidata vrgla med volilce lepo besedo: mir v deželi!

Učinek se je seveda takoj pokazal, nastal je še večji nemir med narodom.

Nase zavedno ljudstvo dr. Staniča odločno odklanja in po pravici, ker naši kmetje z njim nikjer drugje niso prišli v dotiko kot v njegovi odvetniški pisarni, kamor so mu nosili svoje krvave žulje za drage pravde. Dr. Stanič pa izven svoje pisarne našega kmeta doslej niti poznati ni hotel, kaj li da bi se brigal za njegove težnje, potrebe in odnose.

Dr. Stanič je sicer dober advokat, pa sila slab diplomat. To je pokazal precej s svojim prvim nastopom na političnem pozorišču. Predstavil se je volilcem kot »samostojnega« kandidata, pozabil pa, da se je zavezal z Tuma-Gabrščekom, dvojico otroškega temperamenta, ki o vsaki priliki veselo brblja o zvezi, ki ju morebiti reši polit. pogina. Že takrat, ko je Gabršček prvič pisaril o tem »poslancu za poskušnjo«, je pridejal, da bi ga odločno podpiral le »pod gotovimi pogoji«. Dr. Stanič se je tem pogojem uklonil in danes deluje »Soča« zanj z nezaslišanimi sredstvi. Kdor pa je v zvezi s »Sočo«, ta ni za mir v deželi, ampak za boj »na življenje in smrt«, kakor je zopet izklepetala jezična »Soča« med tem, ko priporoča »miroljubnega« svojega kandidata dr. Staniča.

»Primorski List« sili trdnovratno statega dr. J. Tonklija na površje. »Dr. Tonkli je krščanski mož in ob enem izvežban politik, kakoršnega potrebujemo. Z njim bi se zopet začela mirna doba na Goriškem. Dr. Tonkli bi deloval v zmislu »Sloge« in složno z dr. Gregorčičem. Kar se tiče tega, smemo njega z vso pravico proglasiti kot pravega »Sloginega« kandidata, dasi se ga »Sloga« brani«. Tako »Prim. List«.

V odgovor mu povemo, da je »Slogin« kandidat grof Alfred Coronini in nihče drugi. Grof A. Coronini je krščanski mož in kot politik vsaj toliko izvežban kot oba nasprotna kandidata, kar je s svojimi velikimi uspehi že sijajno dokazal. Povedati moramo pa tudi to, da uganja politiko sedanjih urednik na svojo pest in da tako po-

In sosedje so se naučili tudi čaja. Ko jim ni hotelo več v želodec niti pivo niti vino, so šli k Sladiču na liker ali pa čaj. In tam so se namakali navadno. In na poti od te četrte modrijske postaje, so padali pod svojim bremenom: »Inu, ta čaj je bil prehud!« godrnjali so ležeč kje zad za plotom. »Rekel sem mu — ne delaj tako močnega, a ta potep — Sladič — no, dober človek — dober — saj čaka!« — — Pustimo jih ležati in stopimo do pete postaje. —

V.

Kaj se je pa zgodilo? Krčma na »Postaji« je prazna, kakor bi jo bil pometel. Vedno je bilo tam dosti gostov, a danes je tam stari Oblak. Krčmarica sedi v bližnji sobi pri sobi pri oknu. Šiva srajce. Mladi Oblak hodi velikimi koraki po sobi ter mrmra: »Vrag vzemi vse to gospodarstvo! Če daje človek na upanje, ne more sam plačati pivarja, vinskega trgovca in kdo vé koga še; če se oglasi za svoje, je tudi slab! Ta se vidi: krčma prazna!«

»No, no, le nikar se ne srdi tako«, tolažil ga je oče; »to se vse spet poravna. Zdaj se je malo ustavilo — nikdo ni pomislil na to.«

»Ali kaj pa sem hotel delati, če nisem hotel priti sám na boben?« reče sin. Ali je to malenkost osemnajst sto? Tri stotnice sem moral pustiti, sicer bi ne prišel k

stopanje obsoja večina gospodov, katerih lastnina je list.

Mi smo prepričani, da je vodilo »Pr. L.« in »Soči« pri tem delovanju geslo: »deli in zmaga! boš«.

Povedali smo že, da skušata razdvojiti pristaše dr. Gregorčiča ter ločiti njegove somišljenike na liberalce in klerikalce. Ako bi se jima to posrečilo, bi si lepo razdelila politično dedščino ali pa se za njo pulila in ravsala. Ako pa ostane na Goriškem združena narodno nesebično delujoča stranka, pa vsega tega ni upati tako kmalu. Slovenski narod, ti pa trpi, saj si vajen trpeti, ako nisi poginil doslej, ne pogineš tudi zdaj! Tako si mislita in pridno rujeta!

Zato je pa naperjen ves ta boj proti dr. Gregorčiču, ki združuje v »Slogi« posvetne rodoljube in duhovnike, ki složno in nesebično delujejo za narod. Vreči je torej treba »Sloginega« kandidata, ker s tem pade »Sloga« in tudi dr. Gregorčič — to je želja in namen nasprotnikov.

Zavedno naše ljudstvo pa, ki si želi miru in složnega delovanja, oklenilo se je »Sloginega« kandidata grofa Alfreda Coroninija, kateremu bode na dan volitve tudi soglasno oddalo svoje glasove ter s tem jasno pokazalo, da noče pravdarjev in zdražbarjev.

Z izvolitvijo grofa A. Coroninija pa se vrne zopet mir v deželo, ker zdražbarjem in hujskačem že teče v grlo voda, ki jih s to jasno obsodbo popolnoma zaduši.

Končujemo z besedami, katere je zapisal lastnik »Soče« še lansko leto v svojem listu:

»Največa sreča za goriške Slovence je ta, da imamo na čelu narodnega vodstva poleg dr. Gregorčiča... grofa Alfreda Coroninija. Brez njegovega nenavadnega bistrega pogleda v nestalno vrvenje političnega življenja, brez njegove odločne volje o pravem času in na pravem mestu, bi bili goriški Slovenci tako zagazili v mlako, da bi našli težko izhoda iz nje.« —

Dopisi.

Iz učiteljskih krogov. (V odgovor »nadučitelju« (?) v »Soči« stv. 5.) Po dolgem prestanku se je znašel (?) zopet učitelj (??), ki je poslal »Soči« izrodek —

denarjem; in tako sem izgubil ves zaslužek. Ves moj trud je zastoj in zapravljenosti noči imam po vrhu. Sam spak vam je vdihnil to misel na krčmo!« — —

Kaj pa se je zgodilo, da je tako tar nanje?

Pojdite za mano, pri »veteranu« do zvezo to.

Tam sedi nekaj sosedov pri pivu. Vsi so nekam kisli, vsak gleda temno kot huda ura. Nobeden ne golsne in piskne. »Veteran« ki ima kot stari vojak, tudi trafiko, kadi smotko ter stopa sem terti in pogleduje po strani.

»No sosedje, ali ste izgubili jezik? vpraša jih mahoma ter obstane pri njih mizi. »Tu ni gluhonemica.«

»Eh, zlomek (čaven) bi se ne srdil, ko se zgodi človeku taka stvar!« zagodrnja Krivec.

»Kaj pa se je pripetilo?«

»Čemu bi to prikrival?« oglasi se Krivec. Temu smrkolinu, temu Oblaku, tak niti ni za krčmarja — sem bil dolžan nekoliko goldinarjev — to ni niti vredno govora — in da bi vsaj res bilo toliko — ali pripisal je tega, da je groza —«.

(Dalje pride.)

nesrečnega svojega peresa — kakor sam prav pravi.

V dopisu kar mrgoli očitnih lažij, tako, da ne moremo drugače, nego da jih zavrnamo.

Neumna je trditev, ki pravi, da zlasti vsi mlajši učitelji so dobivali po tri, štiri leta po bornih 300 gl. —

Ta trditev kaže, da pisec, ali ni učitelj, ali pa je pravi bedak, da se upa trditi baš nasprotno od onega, ker je resnica. Ne mlajši, ampak vsi starejši učitelji smo morali služiti po več let za borno plačo do 300 gl., vsled sklepov c. kr. okr. šol. svetov, ki so odpravili imenovanje podučiteljev. Ravno tako nasprotno resnici je ono, kar pripoveduje ignorant o tovarišu P. M. To človeče ne moglo bivati v našem okraju pred petimi leti, ko se je bila začela živahnejša akcija za zboljšanje, ker sicer ne bi moglo biti tako nesramno, da bije resnici kar v obraz.

Radi bi poznali takega nesramneža, ki je v stanu govoriti tako nasprotno resnici.

Naj pribijemo sledeče laži s pozivom, da ako je pisal oni dopis res učitelj, naj nesramne laži prekličje, ker sicer moramo domnevati, da imamo med seboj lažnika in obrekovalca po poklicu.

Ni res namreč:

1. da bi bil kdo zato, da se postopa proti poslancem s cepcem t. j. z vsemi skrajnimi sredstvi;

2. da bi bil celo z nezaupnico poslancem prišel na dan ter da je skušal napraviti novo društvo;

3. Petrova nezaupnica ni prišla prvič v javnost pred učiteljsko dan učiteljske konference v Šempasu, ampak se je rodila sedaj v neumni glavi „Sočinega“ dopisnika. Ako je bila kedaj v Šempasu uč. konferenca, ni prišla v razgovor nikaka nezaupnica.

Nevednež govori o stvari tako kakor o španskih vaseh. Sramotno je za dopisuna, a tudi za list, ki sprejema tako znane mu neresnice v list, ter jih prodaja za golo resnico.

Da bo vedel tudi nevednež, kako je z zadevo, o kateri je slišal le nekaj zvoniti, naj povemo, da ni bilo nikdar govora o kaki nezaupnici, ampak le o neki izjavi, v kateri se je konstatovalo golo dejstvo, da deželni naš zbor (in ne naši poslanci sami) ni storil ničesa za ugodno rešitev našega vprašanja.

Predlog, da se izda izjava, je bil sprejet soglasno pri občnem zboru učiteljskega društva v Gorici (ne pri konferenci!) Izvolil se je bil pomnoženi odbor, kateri naj izjavo sestavi. Pomnoženi odbor se je bil sešel pri Rebku ter se razgovarjal v navzočnosti blizu 30 uč. Izjava je bila sprejeta po vsestranskem pretresovanju — soglasno. V potrditev se je izročila izvenrednemu občnemu zboru uč. društva (ne uč. konferenci!), ki je bil nalašč sklican v Šempas. Občni zbor je bil sprejel izjavo, kakoršna je bila potem objavljena v nekaterih listih, skoraj soglasno, kajti le 2 društvenika sta bila — ne proti izjavi, ampak za to, da se objavi še le čez leto dni. Vseh navzočih društvenikov je bilo pri 30. — Pri treh prilikah je bilo po 30 društvenikov za izjavo, — a nevednež laže o petorici.

Sklepamo s vzklikom: Ako si dopisun „Soče“ učitelj — sram te bodi! Ako bi vedeli za te, pritislili bi ti na čelo znak — nesramnega lažnika in obrekovalca!

V Sv. Križu na Vipavskem. Zadnji „Primorski List“ je prinesel notico o tukajšnjem „Bralnem društvu“ in njegaja predsedniku, ki se lahko tolmači tako, da ne odgovarja resnici; zato naj se izvoli sprejeti to-le pojasnilo:

Občni zbor „Bralnega društva“ je sprejel z večino glasov predlog, da se naroči iz Gorice le eden politični list in sicer „Gorico“, ker je glasilo slovenskih poslancev in društva „Sloge“.

Predlog, da bi se naročil tudi „Prim. L.“, ni bil sprejet; a temu ni najmanj kriv predsednik, ker bi tudi z njegovim glasom ne dobil večine.

Največ bi utegnil na tem biti kriv „Pr. L.“ sam, ki je povsem neosnovano in neumestno bil napadel društvenega predsednika pred nekaj meseci, a do danes še ni popravil neopravičenega napada, če tudi je zvedel urednik, da mu je delal krivico, — kar je ustmeno sam priznal.

„Prim. List.“ je pozabil povedati v omenjeni notici, da je naročil predsednik list na svoje ime, ker ga občni zbor ni sprejel.

Kaj bi hoteli še od predsednika, da bi prisilil društvenike, da glasujejo drugače, kakor hočejo?!

Na „Slov. Narod“ je bilo doslej društvo vedno naročeno, tudi tedaj, ko ni bil sedanjí predsednik. Predlog, da naj se naroči „Sl. N.“, je bil sprejet soglasno, ali skoro soglasno; predsednikov glas torej ni odločeval in ne bi bil prav nič zalegel.

Predsednik ni odgovoren za take sklepe občnega zbora, ker niso ti odvisni od njega, ampak od društvenikov, ki so navzoči na občnem zboru, kateri ima po pravilih neomejeno pravico sklepati, kaj se naročuje na račun društva.

Bralno društvo v Sv. Križu,

13. januarja 1900.

PETER MEDVEŠČEK, predsednik.

S Tolminskega. 24. jan. 1900. Poslanca, kakoršen je Wolf, želijo nekateri politični nepremišljeni, ker se jim zdi, da le s takim divjaškim obnašanjem bi se kaj doseglo v državnem zboru. Toda za tistega, ki hoče biti političen razumnik, je taka misel zelo napačna, ker ona ne kaže ne prave izobraženosti, ne politične previdnosti. Ako bi kateri naših poslancev tako delal, kakor Wolf, bi se kmalu dobile zadnje klešče. Če pa bi poslanci ne, mogli do živega, bi se pa poskrbelo, da bi to tem dražje plačali njegovi volilci. Tolminci smo do dobrega prepričani že iz Winklerjevega časa, da se več doseže s poslancem, ki ima dobro srce ter dostojno in politično postopa, ker si s tem pridobi ugled in prijatelje. Ničesar pa ni doseči s kakim „ravsom“, ki si domišljuje, da mu mora biti vse v strahu in hoče, da bi vsi plesali, kakor on gode.

Lepa beseda najde lepo mesto! Ako bi bilo z „wolfovanjem“ kaj doseči, imajo Čehi zanj drugo moč in druge može nego mi, vendar se ga ne poslužujejo.

V državnem zboru more za nas kaj doseči le tak poslanec, kateri ima ugled, prijatelje in upliv in ve, da se več doseže s previdno politiko nego s silo. In tak moč je visokorodni grof Alfred Coronini. Sicer pa pri velevažnej volitvi našega državnega poslanca vendar ne smemo biti tako lahkomislni, da bi se nič ne ozirali na njegovo preteklost. Naša sveta dolžnost je, da dobro premislimo, kakega srca in kakega značaja je. Kaj se moremo od onega kandidata, katerega usiljuje „Soča“, nadejati, ako je bil vedno oduren z vsakim; kateri ni nikdar nikomur storil niti ene usluge; kateri ni nikdar podaril niti novčiča za velike narodne potrebe; kateri ni še niti koraka storil za slovenski narod brezplačno; kateremu je več eden zajec nego eden kmet itd.

— Kdo izmed volilnih mož bode tako lahkomislen, da bi volil takega poslanca „za poskušnjo“, ko mu je na razpolago mož, kateri je vedno zadoščal vsem zahtevam.

Volilci zatorej ne bodo prav nič premišljevali, ampak bodo vsi oddali svoje glasove visokorodnemu gospodu grofa Coroniniju. S tem le pokažejo, da ne marajo pravdarjev, ki bi razpor le povečali ne pa mir naredili.

Politični razgled.

Spravna pogajanja.

Spravna pogajanja se bodo vršile prve dni bodočega meseca v poslanski zbornici ter bodo trajale 10—14 dni. Udeležje se jih zastopniki čeških in moravskih strank. Da se češki zaupniki udeležje spravnih dogovorov, o tem seveda ni dvoma, nasprotno pa se še vedno krha v nemškem taboru. Kljub temu pa upa vlada, da njeno delo za spravo ne bo brez uspeha. Za temi pogajanjmi se skliče menda državni zbor, ker vlada želi, da se rešijo rekrutni zakon, kvotna predloga, proračun in gospodarska investicija. — Listi poročajo, da bode vodil pogajanja dr. Koerber. Izostati hočejo socialni demokrati in nemški radikalci.

Stavka čeških premogarjev

zavzema vedno večje meje, nad 70.000 delavcev je že ustavilo delo. Pomanjkanje premoga se že sedaj kaže v vseh krajih z večjimi podjetji, a še večje bo, ako se stavka kmalu ne poleže. Koliko važnosti je ta premogarska stavka, je pač najboljši dokaz prvi korak nove Koerberjeve vlade, ki se je ta-

korekoč za prihodnje dni posvetila samo reševanju tega vprašanja. Na Dunaju se je pri ministerstvu ustanovila posebna komisija, dva vladna člana sta se pa osebno podala na lice mesta, da posredujeja med delodajalci in delavci. Kaj tacega v Avstriji menda še nismo doživeli in nehoti se marsikdo vprašuje, kaj je dovedlo vlado do tega koraka. Jeli skrb za delavce ali strah pred še večjim pomanjkanjem premoga v raznih državah in še številnejših zasebnih podjetjih, ali pa skrb za podjetnike kapitaliste, dosejati še ni dognano, a zdi se, da bi vlada tako odločno gotovo ne šla v boj za trpine delavcev, ko bi ne bila merodajna poslednja dva momenta.

Rusko-angleški načrti gleda Afganistana.

Ko je pred nekaj časom vseobče pisalo o neki ruski mobilizaciji „za poskušnjo“, omenjalo se je tudi, da je afganški emir zelo nevarno obolél in da se mu približa kmalu konč življenja. Na njegovo smrt čakata namreč kar dve velesili: Rusi so trdno prepričani, da bo cel Afganistan njihova dedščina, Angležem se pa menda niti ne sanja ne, da bi ne dobili po smrti vsaj polovice Afganistana. Zasedli bodo takoj drugi dan vse pokrajine do strateško najvažnejega mesta Ghaznis, kjer se bodo več let lahko najuspešneje branili proti vsakemu napadu od zunanje strani. Samo v tem slučaju bi se jim neki ne obnesel račun, ko bi si Rusi osvojili kak pristan ob perzijskem zalivu. Načrt bi se potem popolno izjavil. — Tako daleč so Angleži prišli še le sedaj, ko Rusi že izvajajo svoj Angležem skrajno nasprotni načrt.

Vojska v Južni Afriki.

„Reichswehr“ opisuje situvacijo takole: V času od 14. do 18. t. mes. je Bullerjeva armada prekorčila Tugelo in gen. Warren je takoj zasedel postojanko 3 km. od Tugele v smeri proti Spionkopu, ki je 5 km. oddaljen od reke in še vedno v burski posesti. V nadaljnjih štirih dneh toraj ta junak niti dveh kilometrov ni mogel preiti s svojo armado, kar kaže, da ima pred seboj močnega nasprotnika. Kdaj dojde še le do Ladysmitha, ki je v zračni črti oddaljen od Potgietersdrifta 45 km., teren pa v nizavi močvirnat, na višavah pa podoben našemu Krasu! Njegov tovariš Clery se je sicer pomaknil proti severu do Acton-Homesa, izognivši se Spionkopu, a tudi on je še le 8 km. oddaljen od Tugele in ima s svojega mesta jednako dolgo, a neugodnejšo pot do končnega cilja, kakor Warren. In že pri tem malenkostnem napredku so izgubili Angleži po lastnih izjavah do 20 častnikov in blizu 400 mož, ki so ranjeni ali ubiti!

Nasprotno je pa napredek Burow ob neznatnih izgubah naravnost velikansk. Poslužujoč se običajnih zvijač in vabeč sovražnika k sebi v nevarne soteske in kote so toliko dosegli, da je že sedaj, seveda v pravem pomenu besede, uresničen Bullerjev izrek: „Es gibt kein Zurück mehr!“ Na zahodu in izhodu imajo močne oddelke, ob enem so pa zasedli vse holme ob Tugeli ter na te tri strani povsem zaprli pot. Ako sedaj še Cronje pritise s severa, potem sta Warren in Clery s svojimi tovariši v taki zagati, da ne bota mogla misliti na rešitev Ladysmitha, ker se za svojo ne bota mogla skrbeti.

Tak je toraj najnovejši položaj natem bojišču, kakor ga rišejo ne samo Burom, ampak celo oni Angležem prijazni vojaški krogi.

Domače in razne vesti.

Izjava. Z ozirom na opetovano trditev „Soče“, da sem v imenu društva „Sloge“ ponudil dr. Staniču kandidaturu za deželni in državni zbor, izjavljam, da temu ni tako. Dne 18. decembra sem povedal dr. Staniču z jasnimi besedami, da „Sloga“ sprejme kot kandidata za deželni zbor tistega, za katerega se odloči volilni shod veleposestnikov, ki je bil sklican za dan 21. decembra ob 11. uri predpoldne, naj si bo ta Oskar Gabršček, dr. Stanič ali kdo drugi.

Dne 6. in 7. januarja mi je bilo sporočeno, da prof. Berbuč odkloni ponujeno mu kandidaturu za državni zbor, da dr. Stanič namerava nastopiti kot samostojen kandidat in da v tem slučaju želi mojo moralno podporo.

Ker zastopam v volilni borbi mesto društvenega predsednika in ne zasebnika, ni mi preostajalo drugo, nego da sem dr. Staniču (med drugim) sporočil, da „ako reflektuje na podporo društva, naj stopi z njim v dotiko“, a odbor bi bil odločil, ali naj se dá ta podpora in v kateri obliki, ali ne. To sporočilo sem poveril osebnemu prijatelju, ki je šel 8. januarja predpoldne k dr. Staniču, ne pa kandidate v imenu društva.

Dr. Stanič je istega dne ob 1. uri popoldne na mojem stanovanju (ne pa v navzočnosti Dornberzanov) in sicer nasproti meni (ne nasproti posvetovalcu) odklonil dotiko z društvom. S tem je bila stvar za društvo končana. Odbor, ki se je ob 2. uri sešel, je naprosil prof. Berbuča, naj obdrži kandidaturu s pogojem, da odstopi, ako se dá grof Coronini pregovoriti, da jo sprejme. V Gorici, 25. jan. 1900. Dr. A. Gregorčič, predsednik „Sloge“.

Volilci pozor! Ako se naši nasprotniki že pred volitvami poslužujejo najpogostejših lažij, da bi volilce zbegali, ni dvoma, da na dan volitve bodo delali to še v večji meri, ter da bodo brzobjavno in drugače sporočali, da grof Coronini ne sprejme izvolitve, da je šel v Ameriko, da je umrl in Bog ve še kaj. Ne verujte temu sleparstvu. Grof Coronini sprejme in obdrži poslanstvo prav gotovo, če bo voljen. Zavedni in zvesti volilci, bodite trdni, kakor skala naših gor, in zraga bo gotova na naši strani kljub dvojnemu nasprotniku.

Volitev prične točno ob 9. uri predpoldne, zato prosimo naše somišljenike, da pridejo pravočasno na volišče in poskrbe, da bodo voljeni v volilno komisijo zanesljivo in pravi močje. Vsem volilcem pa nujno priporočamo, da ostanejo na volišču, dolič ni volitev končana. Izvoljen je poslanec namreč tisti, ki dobi nadpolovično večino glasov, to je 146.

Ozja volitev. Dasi je zmaga našega kandidata popolnoma gotova, ako ostanejo volilci zvesti zastavi, pod katero so voljeni, vendar bi se malo prigoditi po slučaju ali po kaki neprirodni okolnosti, da bi prišlo do ozje volite. Radi tega opozarjamo volilce vseh treh volišč, naj ostanejo tako dolgo v Gorici Sežani in Tolminu, da izvejo, ali bo potrebna ozja volitev. Če bo ta potrebna, se bo vršila še tisti dan ob tretji uri popoldne. Volilne komisije ostanejo tiste, ki bodo zjutru izbrane; zato se izvrši ozja volitev, ko bo potrebno, hitreje ko prva.

V sredo zvečer so videli nekateri ljudje dr. Staniča v pogovoru z dr. Gregorčičem na ulici kjer sta se slučajno srečala, in že sklepajo, da sta imela politične dogovore. Poočlašeni smo javiti, da pogovori so bili popolnoma osebni brez vsake politične zavezanosti, ter da dr. Gregorčič se smatra kot predsednik „Sloge“, ki izvršuje odbo-rove sklepe.

Smrtna kosa. Dne 22. t. m. zvečer umrla je v Gorici obče priljubljena in spoštovana gispa Antonija Kutin, rojena Matelič, soproga tukajšnjega trgovca gosp. Kutina, stara bima 34 let. N. v m. p.

Najboljvolinja Elizabeta, hči udove nadvojvodnje Stefanije, došla je prošli torek v Gorico, ter se nastanila v hotelu južne železnice. V njenem spremstvu so dvorna dama grlica Coudenhove in grof Belle-garde.

Ostane nekaj dni v Gorici, da si ogleda njene znamenitosti in divno okolico. V torek je obiskala Zagoraj in Gradiško, v sredo mesto in Ajševico, včeraj je bila na Sv. gori.

— Za „Solski dom“ nam je vročila trdka Stanič-Dekleva 5 K.

„Lažji grofa Coroninija.“ — Pod tem naslovom je nakupila „Soča“ v svoji zadnji izdaji triko podlih napadov na g. dr. A. Gregorčiča, da se je vsakdo, ki jih je čital, zgražal nad takim divjaškim početjem. Na tem mestu bomo odgovarjati, pribijemo le dejstvo, da kandiduje pod „Sočino“ zastavo dr. Stanič in da so vsi napadi na dr. Gregorčiča napisani v prilog njegovi kandidaturi.

Nesebičnega narodnega borilca dr. Gregorčiča, ki skrbno gleda izkoriščevalcem našega uboga naroda na prste, skušajo ugonobiti, da bi potem nihče ne moti pri njih panamskih načrtih.

Zavedni naš narod pa jim naredi križ čez njih raču!

Volilni shod pri Rebku in — A. Gabršček. Stakimi sredstvi deluje A. Gabršček, je sedaj sam dokazal na najsijajnejši način. Istor je doslej le količak še sanjal o verodostojnosti njegovega lista, temu je najnovejši čin njegov še to trohico vere zatl. Njegov slepo strast, kakoršne zaman iščemori najzagrizenejšem fanatiku, osvetljuje vsa številka „Soče“, osvetljuje njegov „Kažipe“, v katerem je utajil, da izhajata v Gori lista „Gorica“ in „Narod“, iz katerega je izpuštil nekatere izmed onih obrtnikov, ki ne očeejo slepo pokoriti njegovi komandirasiravno je njih oglase za drag denar štejele itd. ...

Vrhunecpa je dosegla njegova uprav blazna domišljivost sedaj, ko skuša na vsak način izbrisati dejstvo sijajne narodne manifestacije na volilnem shodu pri Rebku. Strmeli smo, ko smo čitali Gabrščekovo brzobjavko v „Slov. Narodu“, strmeli smo, ko smo čitali poročilo o shodu v „Soči“. Človek, ki tak piše in prinaša take vesti, ni več pri zdi pameti.

Doslov se glasita brzobjavka in poročilo sledeče:

„Gorica 22. januarja. „Goričani“ doživeli na shodu pri Rebku velikanski poraz. Coroninijeva kandidatura propala. Ogromna večina burno kričala, živla Tuma in Stanič! Živeli očani! Proglasila je Staniča kandidatom. Gabršček.

„Prišli k Rebku smo opazili koj kisle obraze 4 gg. poslancev, koji so že pred zborovanjem hiteli zatrjevati, da gosp. Berbuč ne andidira, ter da si hočejo izvoliti skupnega poslanca po želji ljudstva. — Otvoritev zbora je pokazala koj, kam pes tace mol. Na poziv g. Grče k volitvi

predsednika, je zagromelo ime Lokar, kar ni bilo sklicevateljem po godu. G. Medvešek in njegova nalašč v to nabavljena garda zakliče ime Gregorčič, koji se koj vstopi na zvišino. Prave volitve ni bilo, kar je povzročilo šum in nevoljo. — G. p. Berbuč je povedal nekaj v splošni zmešnjavi o vinski klavzuli, potem g. Medvešek že stokrat premleto tvarino o železnici. — Dvojce je že že šlo, čeravno s silo. Ali tretja točka, ta je bila huda. V strahu in trepetu se poda g. Grča na govorniški prostor. Ozre se na svojo telesno stražo — namreč najete Šem-pasce — ter začne pri goriškem razkolu. — Ko je namignil na neke dozdevne zdraž-barje, nastopi odlični vipavski župan ter mu zabrusi v obraz prebitko resnico: — Vi ste napravili prepirl! — Poslanci delate razpor med ljudstvom — Proč z vami! Na to je sledila splošna zmešnjava in mejklicev ni bilo ne konca ne kraja. — Govoriti ni bilo več možno, še manj pa poslušati. Grča je kričal, naj se proglasi grof Coronini kandidat. Ljudstvo, koje je bilo po večini za dr. Staniča, de-loma za dr. Tonkija, ni hotelo še tretjega kandidata, ter je upilo — prepozno! — Mi hočemo novega poslanca! — Živio dr. Stanič itd., in zbora bilo je konec....

Mi nimamo tem neresnicam drugega pristavitja kakor to, da se je shod vršil tako kot smo ga opisali v zadnji številki našega lista. —

Grof Coronini je bil z velikanskim navdušenjem soglasno proglašen kandidatom za državni zbor. Na onih par najetih alko-holistov, ki so začeli v koncem shoda skušali kaliti mir, pa se nihče oziral ni. Gabršček naj navede imena dotičnih vo-lilcev, ki so po njegovi trditvi proglasili kandidaturu dr. Staniča, ker najznačilnejše za njegovo poročilo je to, da jih je pozabil imenovati.

Pripomnimo le še to, da piše. „So-ča“, da je bilo na shodu 50 volil-čev njene stranke. Kdor pozna njeno resnicoljubnost, ta ve, da je to število ogromno povečano. Volilcev pa je bilo na shodu na stotine, čemur nihče doslej ni ugo-varjal in to ogromno večino naj bi raz-gnali Gabrščekovi najeti razgajaci?! Gabršček se je sam ujel, s tem da je napisal zgoraj omenjeno, dasi povečano, število svojih prištev.

G. dr. Staniču pa čestitamo, da kan-didira pod firmo takih laži!

Za slepilo volilec je napisala „Soča“ tudi gorastno laž, da so Italijani vneti in se potezajo za kandidaturu grofa Coroninija. Resnica je pa ta, da sovražijo Ita-lijani med vsemi Slovenci najbolj grofa Coroninija, kar je sama „Soča“ o petovano povdarjala.

„Glavni steber“ Goričanskega prepira je postal sedaj nakrat g. prof. Alfred Coroni-ni, odkar je namreč zvedela „Soča“, da je kandidat za državni zbor. Ko bomo imeli čas, zbrati hočemo in navesti vse one gospode, katere je „Soča“ v svoji konfuz-nosti doslej nazivala „glavne stebre“ raz-pora. Konstatujemo le, da je počastila z istim naslovom g. prof. Berbuča, ko je bil pogojni kandidat. Danes pa je „glavni ste-ber“ zopet grof Coronini! Dovolj!

Pobratima Tuma-Gabršček in go-riška ljudska posojilnica. Pred meseci je „Soča“ poštenega moža sumničila, da se poteguje za ustanovitev centralne posojil-nice, samo da bi imel potem svojo molzno kravo.

To nesramno sumničenje nas sili, da naznanjamo občinstvu najnovejši čin teh dveh gospodov.

Pravila goriške ljudske posojilnice do-ločajo v paragrafu 33., da razdeljuje občni zbor čisti dobiček. Po teh pravilih je dolo-čil lansko leto občni zbor obresti od opra-vilnih deležev po 5/100. A kaj se je letos zgodilo? Samooblastni ravnatelj g. dr. Tu-ma je določil brez obzira na pravila obresti po 6/100 ter jih — kakor g. Gab. — tudi po-egniti, čeprav stoji na 15. strani zadružne in posojilnične knjižice določilo, da se ne sme deležnina izplačati pred sklepom ob-čnega zbora.

Brez komentarja!

Izjava dr. Tume. Ko je „Soča“ na bresiden način napadla g. prof. Berbuča, ter se posebno zaletavala v to, da je c. kr. uradnik, smo jo opozorili na postopanje dr. H. Tume (čegar glasilo je „Soča“), ki je bil c. kr. uradnik, ki je odložil za službo, ki je pa vnovič ponižno prosil, da ga sprejemo. Na to naše odkritje je „Soča“ bombastično na-povedala izjavo dr. Tume, v sledeči številki je to izjavo radi pomanjkanja prostora (!) odložila, v predzadnji številki je popolnoma pozabila na njo, v zadnji številki pa naznanja, da jo je dr. Tuma odtegnil!!! Dr. Tuma bo molčal, kar je edino pametno, odgovarjal pa bode mojster Gabršček. Piše namreč v svojem revolver-žurnalu: „Na nekatere preo-čitne lumparije se o priliki povrne, da bo naš narod videl, kako nizke duše so bili tisti rokavnjači, ki so se štilili za narodne voditelje.“ Ko spolni lastnik „Soče“ to svojo obljubo, pregovoriti hočemo tudi mi neko-liko o rokavnjačih in sleparjih, sicer pa Gabrščeku ne bomo odgovarjali, ker mu ni-česar ne verujemo. Oglasi naj se dr. Tuma sam, njemu radi še postrežemo....

„Soči“, v njeni zmedenosti in v boju za njeno grešno kožo, nikakor ne gre v glavo, da so gg. dr. Gregorčič, dr. Rojic in prof. Berbuč tudi volilci v kmečkih občinah. Zato ji svetujemo, da pokliče k njeni seji v ti zadevi tudi dr. Tuma in dr. Staniča. Vsi trije menda vendar razrešijo to prekli-cano uganjko!

Loterija „Šolskega doma“. Popra-vek: V objavljenem seznamu se ne-izgnjenih dobitkov sta se urinila dva pogreška. Naj se bere: 5: 35 nam. 5: 37 in 87: 4, 37, 62, 47 nam. 87: 4, 37, 63, 47.

Čudno postopanje mestnih orga-nov. — Te dni se bodo vršile volitve v cenilno komisijo za osebno dohodarino v Gorici. Mestni sluge dostavljajo dotične gla-sovrice; pri tem poslu pa silijo dotičnike, naj glasovnice podpišejo, imena članov bodo že na magistratu zapisali, tako jim ne bo treba osebno glasovati in čas zgubljal. Ali je to postavno? Kakšne namene imajo s takim počenjanjem laški gospodje pri laš-tem magistratu?

Nekoliko statistike. — Preteklo leto je bilo v Gorici 651 porodov in 751 mri-čev; poročilo se je 161 parov; število pre-bivalcev je bilo koncem leta v primoru z onim v letu 1890. 23.313 duš. Hiš je v Go-rici 1817.

Kranjsko - primorskemu gozdar-skemu društvu je vlada za l. 1900 dovo-lila državne podpore 600 gld.

„Hranilnica in posojilnica Biljana — Medana,“ registrirana zadruga z neo-mejeno zavezo na Dobrovem, bode imela svoj izvanredni občni zbor v društvenem prostoru na Dobrovem dne 2. februarja t. l. ob 3. popoldne. Dnevni red: Sprememba društvenih pravil. K obilni vdeležbi vabi društveniki odbor.

Razglas. Tukajšno c. k. okrajno gla-varstvo opozarja vse lastnike hiše in sploh s tem zadevajoče osebe, da za leto 1900. se ne izdajo novi plačilni nalogi za najem-ščino, kar se tiče mesta z okrožjem, ker odmeritev najemščine se je izvršila vsled postave od 12. julija 1896. l. drž. z. st. 120 za dobo dveh let, torej veljajo plačilni na-logi, ki so bili vročeni v letu 1899. tudi za leto 1900., kar je sicer iz sestave istih lahko razvidno.

Dotični lastniki se vabijo torej, da vpla-čajo omenjeni davek za leto 1900. v ome-njenej postavi določenih rokov, ne da bi čakali na drugo naznanilo.

„Narodni Koledar“ za leto 1900., katerega izda v pondeljek naša „Narodna tiskarna“, dobe naročniki brezplačno kot prilogo prihodnji štev. našega lista. Razen koledarskih, poštnih in dr. podatkov obsega povesti poučne in zabavne vsebine. Za nenaročnike stane 30 kraje, po pošti poslan pa 35 krajerjev.

C. kr. postarji in poštni odpravitelji za Kranjsko, Primorsko in Dalmacijo bodo zborovali radi zanje neugodno pričete reor-ganizacije deželnih poštних uradov dne 29. januarja t. l. ob 10. uri dopoldne v dvo-rani hotela „Moncenizio“ v Trstu. Predmet zborovanja je: 1. Poročilo o položaju ne-državnih poštних uslužbenecv vsled pričete neugodne reorganizacije nedržavnih poštних uradov. 2. Se bode sklepalo, kaka resolu-cija, tikajoča se neugodne reorganizacije, je predložiti c. kr. trgovskemu ministerstvu. 3. Drugi predlogi, med katere spada tudi pereča zadeva, namreč na željo več postar-jev, kateri morejo poštne vozove dobivati iz od Kranjske, Primorske in Dalmacije preodanjenih mest Dunaj, Gradec in Celovec, da si izberejo dobrega izdelovalca vozov, ako mogoče v Ljubljani ali pa v ljubljanski okolici, kateri se ima v namen, da dobi od višje poštne uprave koncesijo za izdelovanje za prevoz pošte predpisanih poštних nor-malnih vozov, od predsedništva društva c. kr. postarjev za Kranjsko, Primorsko in Dalmacijo višji poštni upravi predlagati in priporočati, da ga ta za to autorizira in po postavi z leta 1883. z njim sklene pogodbo. — Nadjati se je mnogobrojne udeležbe.

Srednje šole. Ob začetku l. l. bile so v tostranski državnj polovici 203 gimnazije, 101 realka, skupaj torej 304. Od teh jih vzdržuje in upravlja država 220, dežele 25, mesta 20, škofje 4, duhovni redovniki 13, skladi 2 gimnazije in 1 realko, zasebniki 6 gimnazij in 3 realke. Učni jezik je v 170 (!) srednjih šolah nemški, v 77 češki, v 31 poljski, v 7 (!) italijanski, v 2 malo ruski, v 6 srbsko-hrvaški in v 11 utrakvističen. Učencev je na gimnazijah 67.394, v realkah pa 32.745. Na novo se je v letošnjem šol-skem letu med drugimi otvorila gimnazija v Pazinu. Razširile so se pa ptujška (1—6 razr.), št. paveljska (1—7 razr.), kranjska (1—7 razr.) gimnazija ter mnogo drugih največ čeških srednjih šol. Slovenci, ki šte-jemo 32% avstro-ogrskega prebivalstva, ni-mamo niti edne slov. srednje šole. Italijani pa, ki tvorijo z vsi silo komaj 16% jih imajo sedem. Boljšega tolmača našim šol-skim razmeram pač ni treba. Živela Av-strija!

Ednajsto letno poročilo podpornega društva za visokošolce na Dunaju nam je došlo. Iz poročila je razvidno plemenito in vzorno delovanje tega potrebnega društva. Konča se s sledečim oklicem:

Oklic slovenskemu občinstvu. Daleč od domovine, v tujih mestih je primorana naša visokošolska mladina tešiti svojo žejo po višji dušni izobrazbi — naša mladina, „naša nada in naš ponos“ — naša bodočnost. S kolikimi vsestranskimi težavami se mora bo-riti slovenski dijak v tujini, ve popolnoma samo oni, ki je preстал isto borbo. Od vseh pravic odričan, preziran od kolegov gospo-dujočega naroda kot vsiljivec, brez moralne podpore od faktorjev, ki bi mu jo morali nuditi, je slovenski visokošollec tudi gmotno v veliki večini navezan sam nase in dobro srečo. Koliko dragega časa, zdravja in ener-žije se mu pogubi v skrbeh za vsakdanji kruh! Koliko idealnih načrtov mora pasti samo vsled materialnega pomanjkanja! In koliko mladih duš plače za temi prekriža-nimi načrti!

Slovenci, ne pozabite svoje mladine, ki sedaj še nima v domovini ognjišča prosvete, ob katerem bi se zbrala z navdušenjem in katerega hrepenje pričakuje. Ne pozabite te naše sadike na tujem, gojite jo s požrto-valno ljubeznijo — njen sad bo trgal narod!

Podporno društvo za slov. visokošolce na Dunaju ima lepi namen, lajšati bedo na-ših dijakov, študijocih na dunajskih visokih šolah. Z veliko vnemo je deloval odbor s pomočjo občinstva vedno v dosegu te svrhe. Letos pa se je število prosilcev izdatno pomnožilo, in pokazalo se je, da dosedanj zne-ski več ne ustrezajo potrebam podpiranih di-jakov. Podpisani odbor se zato obrača do vseh slovenskih mladinoľubov z nujno prošnjo: Spominjajte se naše vedeželjne visokošolske mladine, spominjajte se podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju ob vsaki priliki, zbirajte zanje pri vsih shodih in ses-tankih — vaša je hvaležnost slovenske mla-dine in zavest, da ste pripomogli mnogemu vzoru do vresničenja! — Odbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju

Listnica uredništva. Vsem gg. dopis-nikom: Danes, žal, ni bilo možno.

*** Mariborski Salamon.** Te dni bi se bil moral neki mariborski železniški usluž-benec peljati na Dunaj. Poslovil se je doma in šel v službo, toda še predno je vlak od-rinil, postalo mu je tako slabo, da je na-prosil necega tovariša, naj mesto njega pre-zvame službo in se pelje na Dunaj. Tovariš je res prevzel službo in naš železničar jo je krenil domov. Moral je precej dolgo tr-kati, predno mu je žena odprla. Komaj je zagledala moža, začela je bridko tarnati, da jo zobje bole in nujno prositi moža, naj gre v lekarno iskat kako zdravilo. Ker se mož ni dobro počutil, ni hotel narediti dalnje poti, nego se slekel in legel v po-steljo. Toda žena ni mirovala. Vzdihovala, jokala in prosila je toliko časa, da je mož res vstal in šel v lekarno. Ko je tam dobil zdravilo, segel je v žep vrhne suknje in našel v njem neznano mu denarnico s 4 gld., Ves presenečen seže v notranji žep in dobi tam listnico s 1100 gld., o katerih je natančno vedel, da jih ni nikdar imel. Ko si je pobilje ogledal suknjo je videl, da ni njegova, dasi jo je bil oblekel v svojem stanovanju. Moževo začudenje pa ni dolgo trajalo. Uganil je, pri čem da je in glede nadaljnega postopanja storil prav salamon-sko moder sklep. Najprej je šel na policijo in tam naznanil, da je v svojem stanovanju dobil suknjo z 1104 gld. ter izjavil, da naj se lastnik suknje in denarja pri njem oglasi, če hoče svojo lastnino dobiti. Potem pa je šel mirno domov in svoji ženi rekel, da jo za 1104 gld. lahko — vsak dan zobje bole. Vse kaže, da je mož ravnal jako pametno, zakaj lastnik suknje in denarja se še do danes ni oglašil pri našem železničarju.

*** Križ v sodnika.** Pred porotniki v Leobnu na Štajerskem pripetil se je raz-burljiv prizor. Raznašalec kruha Marold je bil obsojen na osem let zapora. Ko je čul obsodbo, planil je k sodnikov mizi, zagrabil križ in ga vrغل sodniku v obraz. Le s te-žavo so ukrotili besnega hudodelca.

*** Lakota med Slovaki.** Ogerski listi poročajo, da je med Slovaki v nekaterih krajih huda lakota. Glavni živeč jim je krompir, ki pa je jako slabo obrodil. Zato se mnogi selijo v Ameriko. Vlada je 28 tisoč kron določila za javna dela, da bi si ljudje nekaj zaslužili. To je toliko, kakor nič.

*** Kapitana in mornarje so požrli kanibali.** Iz nove Guineje poročajo strašen dogodek. Vse moštvo ladje „Nukumana“, kapitana, krmarja in 15 mornarjev, so div-jaki na Admiralovih otokih pobili in požrli. Ladja je stala ob obrežju, ko so pridrli div-jaki ter pobili vse mornarje, najprej pa ka-pitana. Le trije dečki so se jim skrili na dnu ladje. Divjaki so na obrežju zakurili ogenj, spekli ubite žrtve ter jih med petjem požrli. Naslednjega jutra je rešil dečke iz ladje neki drugi parnik.

*** Za pečo — dinamitne bombe.** V Waldu na Zgorenjem Štajerskem je dal delavec Franc Schögl dve dinamitni patro-ni, kakoršne rabijo za lomitev kamna, za peč, da bi se posušile. Zena pa je v peči tako zakurila, da sta patroni eksplodirali. Pri tem je bila delavčeva sedemletna hči ubita, žena smrtnonevarno ranjena in še troje delavcev in delavk ranjenih. Hiši je odtrgala eksplozija cel vogel ter ima posest-nik za 7000 K škode.

Književnost.

„Zlata knjiga“ društva „Šolski dom“ v Gorici. Letnik II. Natisnila in založila „Narodna tiskarna“ v Gorici. Imenik članov „Šolskega doma“ za leto 1898 je tako raz-deljen, da obsega imena pokroviteljev, čast-nih udov, ustanovnikov, letnikov in podpi-rateljev. Temu sledi imenik dobrotnikov v, potem razkaz volil in zapuščin v korist „Šolskemu domu“ iz leta 1898, slednič raz-kaz čistih dohodkov predavanj, veselice, zabav, shodov, nabiranj in enakih prilik. Ti imeniki in razkazi pričajo o veliki požr-to-valnosti slovenskega naroda na Goriškem za učne in vzgojne namene ter so živ izraz udanosti in zvestobe do pre-svitlega cesarja, katerega petdesetlet-nico so slavili društveniki in dobrotniki z velikodušno radodarnostjo v obče koristne namene, in praspah pouka in vzgoje med Slovenci na Goriškem. Iz imenika rodoljub-nih darovalcev naj navedemo le one, ki so z visokimi svotami zagotovili obstanek plemenitemu zavodu. Prvo mesto pač za-vzema visokorodna družina grofa Alfreda Coronini-Cronbergaz vele-dušnim darom 6200 K, sledi ji g. dr. A. Gregorčič z 4000 K, g. J. vit. Gorup, veletržec na Reki, z 2000 K, g. Fran Kalister, veletržec v Trstu, z 2000 K in g. J. Berbuč, c. kr. prof v Gori-ci z 1500 K.

Temu razkazu sledi popis učnih zavodov društva „Šolski dom“: dveh otroških vrtov, dveh otroških zabavišč, ljudske šole, dekliske in obrtne in nadaljevalne šole po-sebnih učnih tečajev in obrtno-nadaljevalne šole za dečke (ktej prispevata tudi dežela in država). Zatem je uvrščen popis „Šolskega doma“ in nakan se strani Slovincem ne-prijaznega mestnega magistrata, ki hotel zabraniti, da bi se šole preselile v novo poslopje. Uzorni predsednik „Šolskega doma“ g. dr. A. Gregorčič pa je vse te mahinacije preprečil. Opisu cesarjeve petdesetletnice je pridejana interpelacija, katero je stavil v državnem zboru poslanec g. dr. A. Gregor-čič radi postopanja c. kr. okrajne oblasti, ki je odredila odstranjenje slovenske tro-bojnice s poslopja „Šolskega doma“.

Zanimivo knjižico popolnuje črtice o gradbi „Šolskega doma“, ki je stal 36.086 gld. 67 kr. in popis izrednega občnega zbora ter dekliskih obrtnih šol.

„Zlato knjigo“ zaključuje sledeča pro-šnja, kateri se pridružujemo:

Mnogoštevilni učni in vzgojni zavou društva „Šolski dom“ stanejo na leto velike vsote, ki se nabirajo večinoma med naro-dom. Priznavamo, da narodni davek je po-sebno pri nas silno težek, in sicer toliko težji, ker trpi že mnogo let. Vender se drznemo prositi rodoljube prav uljudno in nujno, naj ne odnehajo od svoje radodar-nosti in požrtovalnosti, ker to je najboljši sredstvo, da pridemo do svojih pravic gledé šolstva in da med tem ne trpi naša mla-dina, ki je naša prihodnost. Kdorkoli podpira naše zavode, naj bo prepričan, da podpira plemenito podjetje v korist — narodu in človeštvu.

Dom in svet nadaljuje v svoji 2. številki zanimivo razpravo „o lepoti“, prinaša ne-kaj pesmi in povesti, socialne pomenke, popisuje hudo nesrečo na drevju na No-trajskem (s slikami) ter ocenja najno-vejše pojave na polju slovenske in hrvaške književnosti.

Uvod v narodno gospodarstvo. Po Maurice Block-ovi knjigi „Petit manuel d'économie pratique“ uredil Vekoslav Kukovec. Cena 1 K, po pošti 1 K 10 h. Knjigo je naročiti pri M. J. Neratu, ured-niku „Popotnik“-ovem v Mariboru, dobiti jo je pa tudi v vseh knjigotrdnicah po Slo-venskem. Priporočamo jo toplotno, ker tolmači prijetno, razumljivo in pravilno temeljne pojme narodnega gospodarstva. Počepli se bomo pozneje s to knjižico obsirneje.

Javna zahvala.

Načelnistvo ženskega oddelka društva „Šolski dom“ izročil je danes podpisanim odboru 2000 K (dvatisoč kron) kot čisti prebitek efektne loterije v korist slovenskim šolskim zavodom v Gorici.

Dolžnost nas veže, da se najtopleje in najiskreneje zahvalimo vsem p. n. damam od-bornicam označenega ženskega oddelka in sploh vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli do tega lepega in izdatnega de-narnega uspeha

Osobito se zahvaljujemo p. n. gospej predsednici Avgusti Santel in njeni obitelji, ki se je požrtovalno trudila, da se je to hvalevredno podjetje točno in uspešno iz-vršilo; isto tako izrekamo srčno zahvalo tajnici gospej Pavli Seidl, denarničarki go-spej Mariji Kancler-jevi ter gospodični La-voslavi Korsič, ki niso štedile ni truda, ni časa v korist tega podjetja; lepa hvala tudi gospodični Ani Dovgan, gospej Amaliji Dru-fovki, in gospej Ivanki Dekleva ki so se mnogo trudili v prosep in ugodno rešitev te plemenite naloge.

Bog plati vsem stotero!

V Gorici, dne 21. jan. 1900.

Za odbor društva „Šolski dom“:

Tajnik: Predsednik: Denarničar.
Fr. Vodopivec Dr. Ant. Gregorčič I. Berbuč.

Zahvala.

Ginjenim srcem izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so nam o smrti preljubljenega, nepozabne soproge, odnosno matere, sestre in svakinje, gospe

Antonije Kutin,

roj. Matelič,

izkazali svoje sožalje ter pokojnici zadnjo čast, spremivši jo v tako mnogobrojnem številu do poslednjega počivališča in poklonivši krasnih vencev, svojo najiskrenejšo zahvalo.

V Gorici, 25. januarja 1900.

Rodbina
Kutin in Kopačeva.

Naznanilo.

Dovoljujem si naznanjati slavnemu občinstvu in preč. duhovščini, da sem se preselil z 5. januarjem 1900 iz hiše št. 1. v ulici sv. Antona v isto ulico št. 7 (v hišo gosp. J. Kopača, svečarja, nasproti okrajno sodnije).

Ker bodem skrbel tudi nadalje, da svoje cenj. odjemalce točno postrežem kakor doslej, se za mnoga naročila najtopleje priporočam udani

Franc Čufer,

krojač.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svoje novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače: n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači trapinovec, fini rum, različna vina, gorušice (Sent.) Ciril - Metodovo kavo in Ciril - Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,

trgovce v Semeniški ulici hiš. št. 1.
v lastni hiši kjer je „Trg. obrt. zadr.“

Razpis dražbe.

Dne 12. februarja t. l. se odda v občinski pisarni v Št. Andrežu pri Gorici od 10—12 ure popoldne na javni dražbi gradnja tukajšnje nove cerkve. — Delo je cenjeno na 32.929 gld. 33 kr. — Gradbeni načrti in pogoji so razgrnjeni ob uradnih urah v obč. pisarni v Št. Andrežu do dneva dražbe. — Vsak vdeležitelj dražbe bode moral položiti dražbeni komisiji 10 od sto varščine.

Županstvo v Št. Andrežu,

22. januarja 1900.

Župan:

Lutman.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Andrej Cermel

na Kornju št. 10.

priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi svoj trgovino vsakovrstnih potrebščin, kakor: kavo vseh vrst, riž, olje itd. Na razpolago ima tudi domačo slanino: špeh in salame in to, na drobno in debelo.

C na zmerina, postrežba točna.

Anton Kuštrin

(v hiši gospoda dr. Lisjaka.)

v gosposki ulici 23.

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino raznih potrebščin n. pr.: kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko in druge - Olja: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. - Petrolij v zaboji. - Sladkor razne vrste. - Moko številko 0, 1, 2, 4, 5. - Več vrst rajža. - Mljaveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta.

Razposilja blago na vse kraje. - Cena za merna. - Postrežba točna.

Josip Gorjanc

gostilničar

v Attemsovi palači na Kornju
v Gorici,

ima tudi hleve za konje in vozove.

Razun dobrega črnega in belega vina ter piva, priporoča vedno izvrstna jedila, gorka ali mrzla.

Prva kranjska tovarna testenin

Žnideršič & Valenčič

v Ilirski Bistrici

priporoča svoje izborne testenine kot makarone, fideline, vrvice in različne vloge za na juho velespoštovanemu občinstvu.

Prvi sijajni uspeh najinih izdelkov je ta, da se ni v našem okraju v treh letih toliko testenin zavžilo, kot najinih v tem času kar jih izdelujejo. — Velespoštovana gospodinja! Sezite po tej jedi, katero pri nas s slastjo še oni zavživajo, ki dosedaj o testeninah še slišati niso hoteli. Najine testenine vdobe se v vseh boljših prodajalnicah jestvin; povsem zanesljivo najine pa so le one, ki se prodajajo v zavojih po 1/2 kg. z najino firmo.

Trgovcem pošiljava cenik zastoj in franko.

Novoporočenci pozor!

Štejem si v čast naznanjati slavnemu občinstvu, da sem razširil trgovino pohištva v ulici Veturini, glavni vhod v Gosposki ulici.

Anton Breščak

v Gorici, Gosposka ulica št. 14, (blizu lekarne Gironcoli).

V zalogi ima
najelegantnejšo sobno
opravo, na katero se
še posebej opozarja
p. n. občinstvo!

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo za vsaki stan. Pohištvo je po najmodernejših slogih, posebno spalne, jedilne in posetne sobe so po nemškem slogu odlikovanih Črnigovjevih delavnic v ulici Ponte nuovo in via Leoni, katere so lepše in ukusneje izdelane in ceneje od dunajskih in budapeštanskih tovarn. Ostalo pohištvo je od prvih mizar-skih mojstrov. — Sprejema vsa naročila in izdeluje po izbiri obrisa, najceneje in v najkrajšem času. — Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mizice, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice iz trsa in celulojda, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbero ter razne tapetarije. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

„Narodna tiskarna“ v Gorici

ulica Vetturini št. 9.

je preskrbljena s povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem. Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji konkurence.

Tiska brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton in papir, posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice in poročnice v elegantnih ter osmrtnice v velikih in manjših oblikah.

„Narodna tiskarna“ tiska

„Gorico“, ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah (zjutranje in večerno) ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 krone.

„Narod“, ki izhaja vsako drugo soboto ter velja celoletno 1 krono in 60 vinarjev, polletno pa 80 vinarjev. Kdor naroči 10 iztisov pod enim naslovom, dobi 11. po vrhu.

V kratkem izdā

„Narodni koledar“, ki bo obsegal razen koledarskih podatkov in raznega drobiža, povesti poučne in zabavne vsebine ter oglase slovenskih trgovcev in obrtnikov iz mesta in dežele.

Začela je zalagati vsakovrstne tiskovine za duhovnije, županstva in dr. urade.

Že zdaj ima v zalogi sledeče cerkvene tiskovine:

1. Nota pro denuntiationibus faciendis;
2. Nota pro denuntiationibus factis;
3. Račun (3 pole) v slovenskem jeziku;
4. Testimonium status liberi;
5. Testimonium doct., relig. et baptismi;
6. Fides matrimonialis;
7. Fides nativitatis et baptismi;
8. Fides mortis et sepulturae;
9. Status animarum;
10. Liber matrimoniorum;
11. Liber baptizatorum;
13. Liber defunctorum;
13. Spovedni listki.

Vse druge tiskovine so v tisku, na kar opozarjamo sl. županstva in dr. urade.